

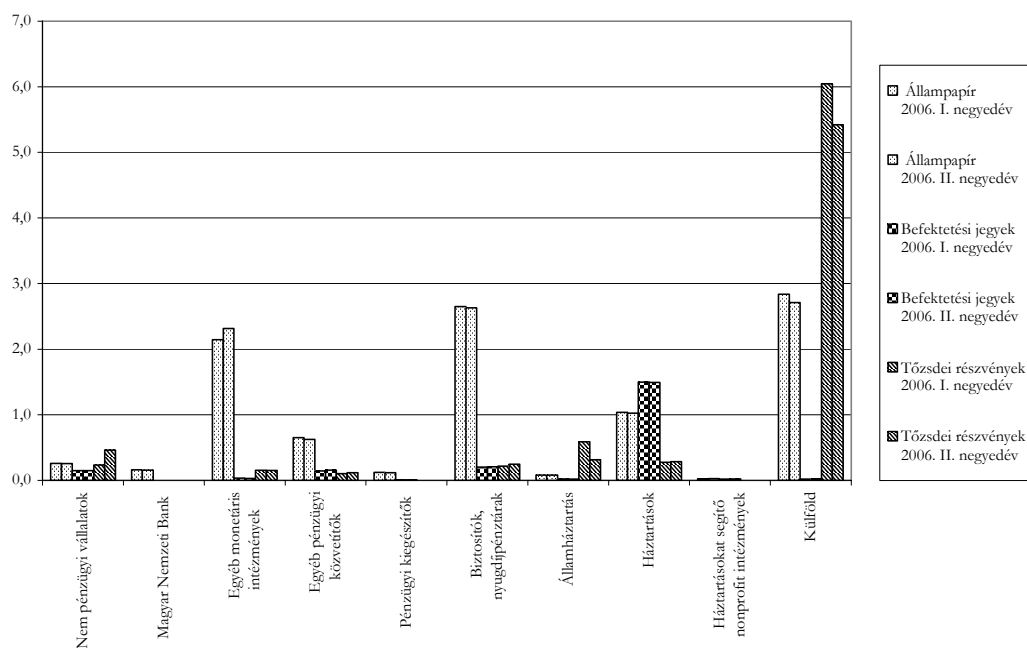
Budapest, 2006. augusztus 21.

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2006. II. negyedév¹

A II. negyedévben az állampapírpiacon a legszembetűnőbb változás a hitelintézeteket magába foglaló egyéb monetáris intézmények részesedésének növekedése, amellyel szemben a külföldi befektetők súlyának csökkenése áll. Ebben a negyedévben sem folytatódott a biztosítók és nyugdíjpénztárak több éve tartó, folyamatos állomány-növekedése, így a szektor részesedése három éves növekedés után már fél éve csökken. Az állampapírpiacon valamennyi szektor árfolyamvesztéseget szenvedett el portfólióján az elmúlt három hónapban. Megfigyelhető, hogy a nem-rezidens befektetők jelentősen átrendezték portfóliójukat, az államkötvények helyett a rövidebb lejáratú papírokat részesítették előnyben. A részvényt piacon a vezető értékpapírok árfolyamának mérséklődése a tőzsdei kapitalizáció csökkenését eredményezte. A háztartások, a pénzügyi és nem pénzügyi vállalatok nettó vevők voltak ebben az időszakban, és mindhárom szektor állománya az elmúlt 5 év legmagasabb értékét érte el. Az állambáztartás állománya a MOL-privatizáció miatt jelentősen csökkent. A nem-rezidens szektor szintén nettó eladó volt a vizsgált időszakban. 2006. II. negyedévében a befektetési jegyek piacán az egyéb pénzügyi közvetítők és a biztosítók, nyugdíjpénztárak voltak a legnagyobb vásárlók. A lakosság részesedése a forgalomban lévő befektetési jegyek állományából enyhe csökkenést követően, a másfél évvel ezelőtti szintre esett vissza.

Ezer milliárd forint

Értékpapír-állományok megoszlása az utolsó két negyedévben

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2006. II. negyedévében 9940,0 milliárd forintra (0,3%-kal) csökkent. A csökkenést kizárólag az államkötvények állományának 4,4 százalékpontos mérséklődése okozta, miközben a kincstárjegyek piaci értéken számított állománya 12,6 százalékponttal nőtt a negyedév során. Az állampapírok árfolyamának gyengülése 197,9 milliárd forinttal csökkentette az állományt, miközben 170,4 milliárd forinttal nőtt a forgalomban lévő állomány névértéken számított nagysága. A két ellentétes előjelű folyamat együttes eredményeként a forgalomban lévő állampapírok piaci értéken számított állománya 27,5 milliárd forinttal lett kevesebb márciushoz képest.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 14,0 milliárd forinttal mérséklődött, amely főként a lakossági befektetők 9,5 milliárd értékű nettó eladásának tulajdonítható, miközben a szektor portfólióján 4,5 milliárd forint árfolyamvesztést szenvedett el. A lakossági befektetők birtokában lévő államkötvény-állomány 42,1 milliárd forinttal csökkent, a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya 28,1 milliárd forinttal növekedett a negyedév végére. A legutóbbi negyedévben tapasztalt gyengülés után, tovább folytatódott a háztartások állampapírpiaci súlyának – 2004 eleje óta tapasztalt, szinte töretlen – csökkenése, és a szektor részesedése így 2006 június végén 10,3%-ot tett ki.

A **külföldi befektetők** (nem-rezidensek) az előző negyedévben történt vásárlás után, ezúttal nettó állampapír-eladók voltak, 58,0 milliárd forint értékben. Eközben portfóliójukon 70,4 milliárd forint nagyságú árfolyamvesztést szenvedtek el. Mindezek következtében a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány 128,4 milliárd forinttal csökkent, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban június végére 1,2 százalékponttal, 27,3 %-ra gyengült. A nem-rezidens befektetők több mint háromszorosára növelték rövid lejáratú kincstárjegy-állományukat, amelynek nagysága így közel 180 milliárd forintra emelkedett a félév végére. Ezzel párhuzamosan 258 milliárd forinttal csökkent a külföldiek birtokában lévő piaci értéken számított államkötvény-állomány.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány a II. negyedévben árfolyamértéken 115,6 milliárd forinttal nőtt. A szektor állampapír-befektetései kizárólag a vizsgált időszakban végrehajtott, 236,0 milliárd forint értékű nettó vásárlás következtében emelkedtek, hiszen a portfólión elszenvedett 120,4 milliárd forintnyi árfolyamvesztés csökkentette a szektor tulajdonában lévő állampapírok piaci értékét. A pénzügyi vállalatok állampapírpiaci súlya 57,4%-ról 58,8%-ra emelkedett. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – a több éve tartó tendenciával ellentétben – 21,9 milliárd forinttal csökkent, így piaci részesedésük további 0,1 százalékponttal gyengült. Az egyéb monetáris intézmények állampapír-állományának értéke 172,0 milliárd forinttal nőtt, így részesedésük 1,8 százalékponttal emelkedett.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a múlt negyedéves emelkedéssel ellentétben – ezúttal csökkent, mégpedig 2,6 milliárd forinttal. Ez az állomány-csökkenés főként a szektorba tartozó vállalatok birtokában lévő állampapírok árfolyam-esésének következménye.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya az elmúlt három hónap folyamán kismértékben csökkent. Miközben a Központi kormányzat – főként a nettó vásárlás következtében – 2,8 milliárd forinttal növelte állományát, a helyi önkormányzatok birtokában lévő állampapírok értéke 3,6 milliárd forinttal mérséklődött.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen					
	2005				2006	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	3,0	2,8	2,7	2,5	2,6	2,6
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,2	2,1	2,0	1,7	1,6	1,6
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	22,6	22,5	20,5	21,4	21,5	23,3
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	4,6	5,4	6,6	6,6	6,5	6,3
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	24,3	25,2	26,7	27,1	26,6	26,4
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	55,0	56,5	56,9	58,0	57,4	58,8
Központi kormányzat (S. 1311)	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,2	1,2	1,0	0,9	0,8	0,8
Háztartások (S. 14)	11,7	11,2	10,5	10,7	10,4	10,3
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	28,9	28,0	28,7	27,7	28,5	27,3
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a 2006. I. negyedévi 646,4 milliárd forintos növekedést követően – 2006. II. negyedévben 619,3 milliárd forinttal (mintegy 7,2%-kal) csökkent, így június végén 6999,1 milliárd forintot tett ki.³ A kapitalizáció csökkenése döntően az értékpapírok árfolyamának mérséklődéséből származott, amelynek hatása 615,8 milliárd forint volt. A negyedév során egy részvényt (Domus) vezettek ki a BÉT-ről 3,3 milliárd forint értékben, valamint egy társaságnál 0,2 milliárd forintos tőkeleszállítást hajtottak végre.

A **háztartások** ebben az időszakban nettó vevők voltak, 39,4 milliárd forint értékben, ugyanakkor 28,5 milliárd forint árfolyamveszteségük keletkezett. Ennek eredményeként részvényállományuk mintegy 10,9 milliárd forinttal emelkedett, míg részesedésük 0,5 százalékponttal, 4,1%-ra nőtt.

A **külföldi befektetők** ebben a negyedévben nettó eladók voltak 127,2 milliárd forint értékben, emellett 496,6 milliárd forint árfolyamveszteséget értek el, a kivezetésre került értékpapír miatti csökkenés pedig további 0,9 milliárd forintot tett ki. Mindezek hatására 624,7 milliárd forinttal csökkent a nem-rezidensek részvényállománya, a szektor részesedése pedig 1,9 százalékponttal, 77,4 %-ra esett vissza a II. negyedév során.

A **pénzügyi vállalatok** – a korábbi negyedévekhez hasonlóan - ezúttal is nettó vevők voltak, 95,1 milliárd forint értékben, ugyanakkor 51,9 milliárd forint árfolyamveszteségük keletkezett. Így összességében 43,2 milliárd forinttal nőtt a tőzsdei részvényállományuk, miközben részesedésük 1,2 százalékponttal, 7,4%-ra nőtt.

A **nem pénzügyi vállalatok** ebben az időszakban nettó vevők voltak, 243,2 milliárd forint értékben, amelyből 237,2 milliárd forint a MOL saját részvény tranzakciójának eredménye. A szektor birtokában lévő részvényállományon 12,6 milliárd forint árfolyamveszteség keletkezett, a részvénykivezetés pedig további 2,3 milliárd forint csökkenést okozott. Ezen tényezők együttes eredményeként a szektor tőzsdei részvényportfóliója 228,3 milliárd forinttal nőtt, míg részesedése 3,5 százalékponttal, 6,6 %-ra emelkedett.

Az **államháztartás** nettó 250,7 milliárd forint értékben adott el tőzsdei részvényeket, amelynek túlnyomó részét a már említett MOL tranzakció tette ki. A szektor tulajdonában lévő részvények

³ Sajtóközleményünkben a kapitalizáció értéke eltér a BÉT által megadott adattól egy tőzsdei cég tőkeemeléséből származó részvényhányad tőzsdei bevezetésének elhúzódása miatt.

árfolyamvesztesége további 26,2 milliárd forint csökkentést okozott. Ezek eredményeként 276,9 milliárd forinttal csökkent az államháztartás tulajdonában lévő állomány, így június végén a tőzsdei részvények 4,5 %-a volt az államháztartás tulajdonában.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények					
	2005				2006	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,1	4,9	4,4	4,7	3,1	6,6
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,6	1,5	1,9	2,0	2,2
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,4	1,2	1,4	1,4	1,7
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,0	3,0	2,8	2,8	2,9	3,5
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	6,3	6,0	5,5	6,2	6,2	7,4
Központi kormányzat (S. 1311)	6,8	7,2	7,4	6,9	7,1	3,9
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	7,4	7,8	7,9	7,5	7,7	4,5
Háztartások (S. 14)	3,9	3,7	3,3	3,9	3,6	4,1
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	78,3	77,6	78,8	77,7	79,3	77,4
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken 2006. II. negyedévben 2087,2 milliárd forintról 2098,9 milliárd forintra (0,6%-kal) nőtt, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése nem változott számottevő mértékben. Az állományváltozás mögött 30,2 milliárd forint értékű tranzakció áll, amit 18,5 milliárd forint negatív átértékelődés kísért. E két tényező együttes eredményeként 11,7 milliárd forinttal emelkedett a befektetési jegyek nettó eszközértéke a második negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya a második negyedév során piaci értéken számítva 6,8 milliárd forinttal csökkent, ami az elmúlt két év során – 2005 utolsó negyedéve mellett - a második legnagyobb negatív állományváltozását jelenti. A csökkenés mögött azonban a szektor által birtokolt befektetési jegyek 5,6 milliárd forintos pozitív tranzakciója és 12,4 milliárd forintos árfolyamvesztesége húzódik meg, s így a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában a háztartások részesedése 0,7 százalékponttal csökkent.

A **külföldi befektetők** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya, 6,4 milliárd forinttal nőtt a vizsgált időszak során, aminek következtében a szektor részesedése az összállományból 0,3 százalékponttal emelkedett.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 16,7 milliárd forinttal növelték befektetési jegy-állományukat. A szektor az előző negyedévhez hasonlóan növelte az összes állományból való részesedését, jóllehet a növekedés a második negyedévben alacsonyabb, 0,7 százalékpont volt és így részesedésük 18,9 százalékot ért el. 2006. második negyedéve során az egyéb monetáris intézmények kivételével az összes alszektornál növekedett a birtokolt befektetési jegyek állománya. A szektoron belül, az elmúlt negyedévhez hasonlóan, az egyéb pénzügyi közvetítők által birtokolt állomány nőtt a legjelentősebb mértékben (12,7 milliárd forinttal), így befektetési jegyeiből való részesedésük 0,5 százalékponttal tovább emelkedett. Ugyanakkor a második negyedév során, a szektor 23,3 milliárd forint tranzakció mellett 6,7 milliárd forint negatív átértékelődést szenvedett el. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonában lévő állomány 7,1 milliárd forinttal emelkedett, 4,9 milliárd forint árfolyamveszteség és a 12,1 milliárd forintot

elérő tranzakciók eredményeként. Így az összállományból való részesedésük 0,3 százalékponttal emelkedett.

A **nem pénzügyi vállalatok** által birtokolt befektetési jegyek állománya 2006. második negyedévében 148,0 milliárd forintot ért el, ami enyhe csökkenést jelent az előző negyedévhez képest. Az állományváltozás mögött 2,0 milliárd forint nettó eladás és 0,9 milliárd forint pozitív átértékelődés húzódik meg. Így a nem pénzügyi vállalatok piaci részesedése továbbra is 7,1 százalékát teszik a teljes állománynak.

Az **államháztartás** szektorában 4,1 milliárd forinttal csökkent a befektetési jegyek állománya, amit szinte teljes mértékben a helyi önkormányzatok befektetési jegy eladásainak (tranzakciókból eredő változásnak) köszönhető.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Befektetési jegyek					
	2005				2006	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	8,0	7,6	7,4	6,9	7,1	7,1
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	2,2	2,8	3,7	5,7	7,0	7,5
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	10,1	9,2	8,9	9,5	9,7	9,9
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	14,0	13,6	14,2	16,8	18,2	18,9
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,7	1,2	1,3	0,8	1,0	0,8
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,8	1,3	1,4	0,9	1,1	0,8
Háztartások (S. 14)	74,7	75,9	75,4	73,7	71,8	71,0
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Statisztika/Módszertani megjegyzések alatt „A 2001 júniusától érvényes szektorbontás” címen található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.
5. Az értékpapír-statisztikai terület revíziós politikájával összhangban pontosítottuk az előző év befektetési jegy adatait.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA